

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Dopad sacumské invaze na království Rjúkjú

Impact of Satsuma's invasion of the Ryukyu Kingdom

OLOMOUC 2019, Antonín Šuška

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Sylva Martinásková, Ph. D.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce a jen s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne ..... Podpis .....

Anotace

Hlavním tématem této práce je invaze, kterou v roce 1609 podnikla sacumská armáda do království Rjúkjú, přičemž cílem je zjistit, jaké dopady tato invaze pro království měla. V první části této práce popisují historii království Rjúkjú, přičemž se zaměřují především na významné události. Ve druhé části se pak věnují samotné invazi, od plánů až po její průběh. Ve třetí stěžejní části práce pak popisují samotné následky, které tato invaze měla pro království Rjúkjú, ale také dopady, které tato invaze měla pro Japonsko.

Počet stran: 38

Počet znaků (včetně mezer): 56 888

Počet titulů použité literatury: 14

Počet příloh: 2

Počet obrázků: 3

Klíčová slova: Rjúkjú, Sacuma, Okinawa, Čúzán, Japonsko, invaze

Abstract

This thesis focuses on impact that had the Satsuma's invasion of the Ryukyu Kingdom. To find out how big the impact was it's important to look on the Kingdom's history. This thesis is divided into three chapters. The first one describes the Kingdom's history from its establishment until the end of the 16th century. The second one describes the invasion itself and its preparation. The last chapter describes the impact of the invasion.

Key words: Ryukyu Kingdom, Satsuma, Okinawa, Japan, Chūzan, invasion

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé práce Mgr. Sylvě Martináskové, Ph. D. za ochotu, trpělivost a cenné rady během psaní bakalářské práce.

Obsah

Úvod	8
1. Stručná historie království Rjúkjú.....	10
1.1 Počátky království Rjúkjú.....	10
1.2 Rozdělení království a vztahy s Čínou	12
1.3 Období rozkvětu.....	14
2. Invaze	18
2.1 Období před invazí.....	18
2.2 Průběh invaze	20
2.3 Události po invazi	23
3. Dopad invaze	26
3.1 Následky invaze pro království Rjúkjú.....	26
3.2 Dopady pro Japonsko	29
Závěr	31
Seznam použité literatury	34
Přílohy.....	36
Seznam rjúkjúských králů do období krátce po invazi.....	36
Nejdůležitější události.....	36

Seznam obrázků

1. Postup sacumské armády	str. 21
2. Postup sacumské armády na Okinawě	str. 23
3. Mapa království Rjúkjú	str. 38

Ediční poznámka

V práci byla k přepisu japonských a čínských pojmů a jmen použita česká transkripce. Japonské a čínské pojmy jsou vyznačeny kurzívou. Japonská i čínská jména jsou zapisována v pořadí příjmení, jméno. V práci je také pracováno s pojmy království Rjúkjú, Čúzán a Okinawa, jež je ke správnému pochopení potřeba definovat. Čúzán je ostrov, na kterém započal vývoj království, Okinawa je pozdější označení pro Čúzán, které přetrvalo dodnes, a v případě království Rjúkjú se jedná o celé souostroví Rjúkjú.

Úvod

Úplné počátky království Rjúkjú nejsou známy, a tak je jeho vznik datován k roku 1187, kdy byla založena první královská dynastie. Království se nejdříve vyvíjelo na Okinawě, dříve známé jako Čúzan. Posléze se rozdělilo a na Čúzanu vznikla tři menší království, ovšem v 15. století byl ostrov opět sjednocen. Království postupně rozšířilo své území na všechny ostrovy v souostroví Rjúkjú a navázalo kontakty s okolními zeměmi, především s Japonskem a Čínou, které měly na vývoj království největší vliv. V čele království za dobu jeho existence stanuly dvě královské dynastie, přičemž ne každý král vždy přispěl k jeho rozvoji.

Pro vývoj království byl velice důležitý mezinárodní obchod, na kterém stála celá jeho ekonomika. V době největšího vrcholu obchodovalo království se všemi zeměmi ve východní Asii od Japonska až po Indonésii¹. Kvůli zvýšené pirátské aktivitě a dalším okolnostem ovšem na konci 16. století začal obchod pomalu upadat.

Japonsko díky vztahům s královstvím mělo skvělý přehled o tom, jaké má slabiny a v čem tkví jeho síla. Od konce 16. století tak hledalo záminky, jak si království podmanit. Nejdříve po království požadovalo různé zboží, jenomže posléze z důvodu nestabilní situace v Japonsku na malou chvíli na království zapomnělo. Když se v Japonsku vše uklidnilo, mělo se království podřídít Sacumě, na to ovšem království nepřistoupilo, a tak šógun v roce 1608 nařídil získat království silou.

Cílem této práce je zjistit, jaké následky tato invaze měla a jak se změnil chod království. Pro lepší pochopení těchto následků je důležité se nejdříve seznámit s historií království, která napoví, jaké vztahy s okolními zeměmi království mělo a jaké byly jeho silné stránky.

Tato práce je rozdělena do tří kapitol. První kapitola je zaměřena na historii království Rjúkjú od jeho založení do invaze v roce 1609. Popisuje první kontakty s okolními zeměmi, založení státu a jeho následný vývoj. Soustředí se především na významné krále, kteří zásadně změnili podobu i stav království, vztahy s Čínou, které na vývoj měly zásadní vliv, a v neposlední řadě také mezinárodní obchod.

Druhá kapitola je věnována samotné invazi do království Rjúkjú. Nejdříve jsou charakterizovány události, které se odehrály v Japonsku těsně před invazí, a události,

---

¹ SAKAMAKI Shunzo. Ryukyu and Southeast Asia. In: *The Journal of Asian Studies*, Vol. 23, No.3, 1964. str. 385.

které se v té době odehrály na území království Rjúkjú. Následně je popsán průběh samotné invaze a události, které se odehrály bezprostředně po skončení invaze.

Závěrečná kapitola je zaměřena na dopady invaze. Nejdříve jsou objasněny následky, které tato invaze měla na samotné království Rjúkjú a následně je pozornost věnována tomu, jak z této invaze těžilo sacumské knížectví a celé Japonsko.

1. Stručná historie království Rjúkjú

Existence království Rjúkjú v dřívější době je známa především díky jeho kontaktu se zahraničím, konkrétně s Japonskem a Čínou. Jelikož z tohoto období neexistují vlastní zdroje informací, je založení království známé spíše přes mýty. První oficiální informace o založení jsou tak známy až z 12. století, kdy byla založena první královská dynastie. Postupně království navázalo vztahy s okolními zeměmi, díky kterým se postupně vyvíjelo. Zažívalo období velké prosperity, ovšem vyskytla se i období, která na ostrovy přinesla bídu a utrpení. Významný rozvoj království se zastavil v roce 1609, který se dá označit jako jeden z nejhorších roků v historii království Rjúkjú.

1.1 Počátky království Rjúkjú

Rjúkjú je souostroví nacházející se ve východní Asii mezi japonským ostrovem Kjúšú a ostrovem Tchaj-wan. První obyvatelé se na ostrovy dostávali především z Japonska a Číny. První zmínky o těchto ostrovech se objevují až v 7. st. n. l., kdy Japonci v roce 616 zaznamenávají první kontakt s „obyvateli z Jižních ostrovů“ a později, v roce 698, se snaží s těmito obyvateli navázat vztahy.² Jiný záznam pochází z knihy *Suej-šu*³, ve které je zmínka o kontaktech s „Královstvím Ljúkjú“ v roce 607. Není ovšem jisté, zda tento název označuje přímo Rjúkjú, jelikož Čína toto označení používala i pro Tchaj-wan.⁴

V 8. století pak již byly kontakty mezi Jižními ostrovy a Japonskem častější. Obyvatelé souostroví vzdávali hold japonskému císaři a na oplátku jim byly udělovány hodnosti a tituly, pro některé bylo připraveno trvalé bydliště v japonském hlavním městě. Japonská strana zase posílala na ostrovy své úředníky. V roce 735 pak byly ostrovy přiděleny pod správu Dazaifu v severním Kjúšú.⁵

Až do konce 12. století nejsou o ostrovech žádné další záznamy, což přispělo ke vzniku legendy o původu obyvatel ostrova. Podle ní se několik místních vůdců klanu, kteří byli potomci bohů, v minulosti osamostatnilo a založilo královskou linii, kterou pojmenovali dynastie Tenson, přičemž vznik této dynastie se datuje až k roku 17 000 př. n. l.⁶ V roce 1187 založil královskou dynastii první historicky doložený král Šunten, který

---

² KERR, George. *Okinawa: The History of an Island People*. Boston: Tuttle Publishing, 2018. str. 41.

³ Jedná se o dějiny čínské říše Suej zkompleťované v roce 636.

⁴ AKAMINE Mamoru. *The Ryukyu Kingdom: Cornerstone of East Asia*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2017. str. 4.

⁵ SAKIHARA Mitsugu. History and Okinawans. In: *Voices from Okinawa: Featuring Three Plays by Jon Shirota*, Vol. 21, No. 1. University of Hawai'i Press, 2009. str. 135.

⁶ KERR, George. *Okinawa: The History of an Island People*. str. 44.

je podle oficiální mytologie synem Minamota no Tametoma, který byl strýcem prvního kamakurského šóguna Minamota no Joritoma. Podle legendy Minamoto no Tametomo připlul v roce 1165 na Okinawu, kde mu sestra jednoho z místních pánů porodila syna. Tato legenda ovšem nikdy nebyla potvrzena.⁷

Šunten byl velice populární a již ve svých patnácti letech byl zvolen pánem z Urasoe⁸. V té době panovaly na ostrově velké zmatky. Místní pánové a *andži*⁹ se vzbouřili proti vládci z dynastie Tenson, kterého zavraždil muž z jeho vlastních řad jménem Rijū. Ten se sám toužil stát vládcem ostrova, ale byl svržen ve vzpouře vedoucí právě Šuntenem, který se tím pádem stal vládcem. Vládl 51 let a pod jeho vládou zaznamenala Okinawa velký politický a ekonomický pokrok.¹⁰

Po Šuntenově smrti nastoupil v roce 1237 na trůn jeho syn Šunba Džunki. I pod jeho vládou se měli obyvatelé dobře. Šunba Džunki nechal v Šuri¹¹ vybudovat hrad a také bylo představeno umění písma, když byla pod jeho záštitou z Japonska převzata *kana*.¹² V roce 1247 nastoupil na trůn jeho syn Gihon. V tu dobu Okinawa zažívala období pohrom. Přes ostrovy se přehnal mnoho tajfunů a velká sucha zničila úrodu. Následoval hladomor a s tím související epidemie, které podlehla téměř polovina obyvatelstva. Gihon jakožto král za vše přijal zodpovědnost a povolal k sobě pána jménem Eiso, kterého jmenoval regentem. O několik let později Gihon abdikoval a stáhl se do ústraní.¹³

Eiso byl regentem do roku 1260, poté se stal králem a vládl až do roku 1290. V tomto období se Okinawa vzpamatovávala z epidemie, obnovila se hospodářská situace ostrova a byl zaveden systém daní. Na ostrov se také dostal buddhismus. Největší úspěch ovšem spočíval v rozšíření vlády i mimo Okinawu. V roce 1264 okolní ostrovy Kume, Kerama a Ihaja začaly na Okinawu posílat dary, kterými Eisovi projevovaly úctu. Bylo také potřeba zmapovat ostrovy okolo Okinawy, a proto byli v roce 1266 vysláni úředníci na ostrov Amami Óšima¹⁴. Kvůli rozrůstající se administrativě byla v Tomari¹⁵ založena vládní kancelář.¹⁶

---

⁷ SAKAMAKI Shunzo. The Heike: from Defeat at Dannoura to a Golden Age in Ryukyu? In: *The Journal of Asia Studies*, Vol. 27, No. 1. Association for Asian Studies, 1967. str. 117.

⁸ Původní hlavní město Okinawy ležící ve střední části ostrova.

⁹ *Andži* byli místní vojenští vůdcové. (SMITS, Gregory. *Visions of Ryukyu: Identity and Ideology in Early-Modern Thought and Politics*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1999. str. 165.)

¹⁰ KERR, George. *Okinawa: The History of an Island People*, str. 50.

¹¹ Město ležící vedle Urasoe, pozdější hlavní město.

¹² KERR. str. 50.

¹³ Tamtéž. str. 51.

¹⁴ Jedná se o ostrov ležící mezi Okinawou a Kjúšú.

¹⁵ Tato oblast se nacházela přímo pod hradem Šuri.

¹⁶ KERR. str. 51.

V roce 1272 obdržel Eiso zprávu od Kublajchána, který se připravoval na invazi do Japonska. Přikázal Okinawě podřídit se Mongolsku a přispět na invazi, což ovšem Eiso odmítl. O čtyři roky později přišla další zpráva s podobným požadavkem, která byla opět zamítnuta. Tentokrát ovšem vyslanci z Číny použili sílu. I přes to, že byl jejich útok odražen, odvezli s sebou asi 130 zajatců. Po Eisovi se na trůn postupně dostali jeho syn Taisei a vnuk Eidži vládnoucí až do roku 1313, ovšem za jejich vlády se nic významného nestalo.¹⁷

1.2 Rozdělení království a vztahy s Čínou

V roce 1314 se stal králem Okinawy Eidžihův syn Tamagusuku, který jej v pouhých 19 letech nahradil na trůnu. Nedokázal ovšem dobře vládnout, a tak na Okinawě zavládl chaos, což mělo za následek rebelii v Urasoe. Tuto rebelii započal pán z Ózata, který Urasoe opustil a usadil se v hradu nedaleko odtud. Jeho poddaní kontrolovali jižní část Okinawy, a tak se pasoval do role krále Nanzanu (Jižní pohoří). Mezitím na severu v horách v Motobu získal pán z nakidžinského hradu nezávislost a stejně jako pán z Ózata se pasoval do role krále. Oblast, která mu patřila, dostala jméno Hokuzan (Severní pohoří). Oblast, která zůstala Tamagusukuovi, dostala jméno Čúzan (Středohoří). Tímto se na území Okinawy zrodila tři království.¹⁸

Tamagusuku zemřel v roce 1336 a na jeho místo nastoupil jeho desetiletý syn¹⁹, který ovšem zanedlouho také zemřel.²⁰ V té době se na místo guvernéra Urasoe dostal muž jménem Satto, který byl mezi obyvateli velice populární. Jelikož nebyl žádný přímý královský potomek, který by stanul na trůnu, prohlásil se Satto králem sám.²¹ Za Sattovy vlády navázal Čúzan vztahy s Čínou, ovšem o přízeň musel bojovat i s ostatními dvěma částmi království. Dále se v tomto období začaly vyvíjet vztahy s okolními asijskými zeměmi²² a také bylo zahájeno přejímání čínské administrativní správy, která se přizpůsobovala potřebám obyvatelů ostrova.

Stěžejním rokem pro Okinawu, speciálně pro Čúzan, byl rok 1372. Pět let předtím se čínský vyslanec Jang Zai během své cesty do Japonska dozvěděl o Rjúkjú. Před svým návratem se rozhodl Rjúkjú navštívit, konkrétně právě Čúzan, a snažil se přesvědčit Satta, aby vstoupil do tributárního systému Číny. To se mu podařilo, a tak když Satto v roce

---

¹⁷ KERR. str. 52.

¹⁸ Tamtéž. str. 62.

¹⁹ Do jeho vlády ovšem výrazně zasahovala jeho matka, která využívala svých práv a postavení.

²⁰ Seii zemřel ve 23 letech, důvod jeho smrti v tak nízkém věku ovšem není znám.

²¹ KERR. str. 63.

²² Především se jednalo o Japonsko, Čínu a Koreu.

1372 obdržel císařské prohlášení, okamžitě vyslal svého bratra Taikiho s dary, aby vzdal čínskému císaři hold.²³ Tím se začaly formovat politické, kulturní a ekonomické vztahy mezi Čínou a královstvím, které trvaly po více než 500 let.²⁴ Od té doby do Číny z Čúzanu začala mířit pravidelná poselstva, kterými Číně vzdával hold. Podle oficiálních pravidel pak mohlo být každé dva roky vysláno jedno poselstvo čítající tři lodě. Do konce 14. století bylo vysláno přibližně 20 poselstev, která do Číny darem přivážela například tkaninu, síru nebo koně, kteří měli pro Čínu velkou hodnotu.²⁵ Z politického hlediska bylo Čínou na království nahlíženo jako na „barbarskou zemi“.²⁶ Satto pak obdržel od Číny speciální pečeť.²⁷ Dary, které byly Číně přinášeny, musely pocházet z domácích zdrojů. Jelikož však Okinawa žádnými důležitými zdroji nedisponovala, mohla dary přivážet i z jiných zemí.²⁸ Mezi dary tak byly i japonské produkty, jako například měď či vějíře, nebo jiné východoasijské produkty a suroviny, mezi něž patřily například cín nebo slonovina.²⁹ Později v čínském přístavu Čchüan-čou³⁰ vznikla i rjúkjúská osada, díky které obyvatelé Rjúkjú získávali mnoho znalostí, které potom uplatňovali ve své vlasti. Ovlivňovaly nejen fungování úřadů, ale i životy obyčejných obyvatel.

Zatímco Čúzan navázal oficiální vztahy s Čínou v roce 1372, Nanzan tak učinil až v roce 1383 a Hokuzan ještě o něco později.³¹ Velikostí misí se ovšem nikdy nemohly vyrovnat Čúzanu.³²

Vztahy s Čínou později nabývaly nových rozměrů. Od roku 1392 byli do Číny vysíláni obyvatelé Okinawy ke studiu. Těmto studentům se říkalo *kanšó* neboli úřední studenti. Do roku 1868, kdy Okinawané přestali do Číny jezdit studovat, bylo vysláno ve 26 skupinách celkem 92 studentů.³³ Nejdříve byli za studiem posíláni pouze lidé z králova okolí, ale později se k nim přidávali i potomci původních obyvatel vesnice Kume, kterou v Naze³⁴ roku 1393 založili čínští imigranti. Ti přinesli obyvatelům ostrova znalosti

---

²³ AKAMINE. *The Ryukyu Kingdom...* str. 22.

²⁴ KERR. str. 64.

²⁵ Tamtéž. str. 66.

²⁶ Zařadilo se tak po bok dalších zemí, které byly vazaly Číny, jmenovitě např. Korea, Japonsko, Kambodža, a další.

²⁷ Tuto pečeť obdržel král každé země, která Číně vzdávala hold.

²⁸ KERR. str. 68.

²⁹ SAKAMAKI Shunzo. *The Heike: from Defeat at Dannoura to a Golden Age in Ryukyu?* str. 116.

³⁰ Jedná se o přístav v provincii Fu-tien ležící poblíž ostrova Tchaj-wan.

³¹ Přesný rok počátku vysílání misí z Hokuzanu není znám.

³² Jak Nanzan, tak Hokuzan mohly vysílat pouze jednu loď (KERR. str. 74.).

³³ MATSUDA Mitsugu. *The Ryukyuan Government Scholarship Students to China 1392–1868*. In: *Monumenta Nipponica*, Vol. 21, No. 3/4. Sophia University, 1966. str. 274.

³⁴ Přístavní město nacházející se pod Šuri.

v podobě čínského písma a nová řemesla.³⁵ Také sloužili jako poradci krále, tvořili většinu členů posádek obchodních lodí vysílaných do Číny a jihovýchodní Asie a byli pověřeni přípravou diplomatické korespondence, která byla nezbytná při vysílání poselstev do Číny.³⁶

Na přelomu 14. a 15. století docházelo k prvním pokusům o navázání diplomatických vztahů Čúzanu s Koreou. První pokus učinil Satto v roce 1389, když navrátíl do Koreje skupinu korejských trosečníků. Další snahy o navázání kontaktů mohl narušit rok 1392, kdy v Koreji nastoupila na trůn nová dynastie, ovšem tato událost vztahy mezi oběma zeměmi nijak nenarušila, a tak na počátku 15. století začalo z Čúzanu do Koreje proudit mnoho návštěvníků.³⁷

1.3 Období rozkvětu

Po smrti Satta nastoupil na trůn jeho syn Bunei. Ten nechal vyslat poselstvo do Číny, aby oznámilo nového nástupce trůnu. To vzbudilo pozornost i u zbylých dvou království, která okamžitě vyslala svá poselstva. Na ostrovech v té době panovala velká rivalita. Zároveň také byly velmi ohroženy vztahy mezi Čúzanem a Čínou, protože do té doby byl Číně znám pouze jeden vládce ostrova, zatímco najednou se o pozornost hlásili hned tři.

Bunei byl Čínou jakožto vládce uznán až v roce 1406. To ovšem nemělo dlouhé trvání. V roce 1407 proti Buneiovi vedl vzpuru muž jménem Haši, vyhnal ho z Urasoe a sám se postavil do čela Čúzanu. Jako krále ovšem označil svého otce, nikoliv sebe, čímž získal uznání Číny.³⁸

Období Hašiho vlády v letech 1422–1439 bývá vnímáno jako jedno z významných období historie království Rjúkjú. Kompletně reorganizoval správu ostrovů a zasloužil se o expanzi obchodu. Převzal z Číny hierarchii královského dvora, hodnosti a prvky ze správy státu a upravil je pro potřeby obyvatel ostrova. Jako středisko vlády byl uzpůsoben hrad Šuri, Naha se rozrostla a otevřela se obchodu všem národům z blízkého okolí.³⁹

Za Hašiho vlády také docházelo na ostrově k velkým změnám. Král Hokuzanu jen těžko mohl s Čúzanem soupeřit v politice či kultuře, ovšem představoval velkou vojenskou hrozbou. Obrat ale nastal, když z Hokuzanu přeběhli do Čúzanu tři *andži*. Haši

---

³⁵ KERR. str. 79.

³⁶ NELSON, Thomas. Japan in the Life of Early Ryukyu. In: *The Journal of Japanese Studies*, Vol. 32, No. 2. The Society for Japanese Studies, 2006. str. 370.

³⁷ NELSON, Thomas. Japan in the Life of Early Ryukyu. str. 377.

³⁸ KERR. str. 83.

³⁹ Tamtéž. str. 85.

tohoto využil a v roce 1416 na Hokuzan zaútočil, čímž krále a jeho nejbližší donutil spáchat sebevraždu a v roce 1422 Haši na pozici správce Hokuzanu dosadil svého mladšího bratra. Oproti tomu král Nanzanu mohl s Čúzanem více soutěžit v politice či kultuře, ale díky sporům o následnictví trůnu Haši nad tímto územím snadno získal moc. Tímto bylo v roce 1429 království sjednoceno a pro celý ostrov zůstalo jméno Čúzan.⁴⁰ Na místě bývalých království vznikly tři administrativní jednotky, které dostaly jména Kunigami, Nakagami a Šimodžiri.⁴¹

Hašiho otec, oficiální král, zemřel v roce 1421, čímž královská pozice přešla na Hašiho, který po ročním smutku oficiálně požádal Čínu o uznání jeho nástupu na trůn. Čínský císař udělil Hašimu rodové jméno Šó a v kronikách mu byl přidělen titul „král Rjúkjú“, který si zasloužil za sjednocení ostrova.⁴²

Haši zemřel v roce 1439. Díky svým činům se řadí mezi nejdůležitější a největší osobnosti historie Okinawy. V oficiálních historických materiálech⁴³ je Haši označován jako sjednotitel a člověk dobrých skutků.⁴⁴ Na trůn se postupně dostávali jeho potomci, tím posledním byl Šó Toku. Jeho vláda označuje konec první dynastie Šó, který nastal kvůli válečné výpravě na ostrov Kikai v roce 1465. Obsazení ostrova proběhlo bez problémů, jelikož místní populace nebyla příliš vysoká. Šó Toku označil invazi za velký úspěch, jenže ostrov neměl žádnou ekonomickou hodnotu, suroviny, ani přístavy, a tak celý útok znamenal pouze zbytečné vynaložení finančních prostředků. To se nelíbilo hlavnímu pokladníkovi Kanemaruovi, který společně s několika dalšími členy opustil dvůr. Následovala velká vzpoura, která vedla ke smrti krále.⁴⁵

Na trůn se v roce 1469 dostal právě pokladník Kanemaru, který si za svou službu králům uzurpoval⁴⁶ práva na trůn a převzal jméno Šó En. Jeho rodina se na trůnu udržela více než 400 let. Zařadil se po bok Hašiho a Satta jako velký a silný vládce. Šó Tokuova rodina byla odsunuta stranou, byla kompletně odříznuta od vládních záležitostí a nesměla mít žádné vztahy s novou dynastií Šó. Pod Šó Enem se vládní systém změnil z vlády

---

⁴⁰ SMITS, Gregory. Examining the Myth of Ryukyuan Pacifism. In: *The Asia-Pacific Journal*, Vol. 8, No. 3, 2010. str. 2.

⁴¹ AKAMINE. str. 12.

⁴² KERR. str. 89.

⁴³ V roce 1650 zkompletoval rjúkjúský učenec Šó Šóken první oficiální historii království Rjúkjú s názvem *Čúzan Seikan*.

⁴⁴ SMITS. Examining the Myth of Ryukyuan Pacifism. str. 2.

⁴⁵ KERR. str. 101.

⁴⁶ Běžně jako další na trůn nastoupil potomek či nejbližší mužský králův příbuzný, ovšem právě kvůli neúspěchům byl Šó Toku svržen a tím skončila první královská dynastie. Jelikož Kanemaru onu vzpouru započal, po svržení krále se do této pozice pasoval právě on, a založil tak druhou královskou dynastií.

jedince na instituční vládu, díky čemuž jeho dynastie dokázala vládnout až do 19. století.⁴⁷

Když Šó En v roce 1472 zemřel, nastoupil na trůn jeho mladší bratr Seni. To se ovšem nelíbilo Šó Enově manželce Josoidon⁴⁸, protože na řadu nepřišel jejich syn, a tak proti Senimu zorganizovala hnutí, aby ho vypudila z trůnu.⁴⁹ To se jí povedlo a Seni v roce 1477 odstoupil, načež se na trůn dostal Josoidonin syn Šó Šin. Podle korejských kronik ovšem více než on vládla právě sama Josoidon.⁵⁰

Šó Šinova více než půl století dlouhá vláda je označována jako „významné dny Čúzanu“.⁵¹ Šó Šin uspořádal okinawskou ekonomiku a administrativu do takové podoby, která vydržela až do roku 1879. Na počest jeho vlády byl v paláci postaven památník⁵², do kterého byl vytesán seznam jeho úspěchů. Díky Šó Šinovi se dostaly pod přímou správu Šuri také vnější rjúkjúské ostrovy, konkrétně Jaejama, Mijako a Kume. Také nechal vybudovat malou čtvrť v Naze, která sloužila k ubytování čínských vyslanců a obchodníků.⁵³ Nařídil všem *andži*, aby se přemístili do Šuri. Aby zaplnil místa, která po nich zůstala, založil systém zvaný *magiri-šima*. *Magiri* byly administrativní oblasti a *šima* označovala vesnice v daných oblastech. Poté vybral několik úředníků, kteří na tyto oblasti dohlíželi. Podle legend Šó Šin učinil z království Rjúkjú „zemi klidu a míru“, když v roce 1537 zkonfiskoval všechny zbraně v království a nechal je uložit v Šuri. Za jeho vlády mimo jiné došlo ke konfliktu se Sacumou, když v roce 1493 sacumská vojska napadla souostroví Amami. Rjúkjúské armádě se ovšem po dlouhé bitvě podrželo souostroví udržet.⁵⁴ Šó Šinova dlouhá a úspěšná vláda skončila v roce 1526.⁵⁵ I když byla jeho vláda úspěšná, začalo během ní docházet k pomalému úpadku mezinárodního obchodu. Sakamaki⁵⁶ pak zmiňuje čtyři hlavní důvody tohoto poklesu: zmenšování bohatství čínské dynastie Ming, zvýšení počtu pirátů u pobřeží východní Asie, příjezd Portugalců a rozvoj silné, i když zakázané námořní aktivity ze strany obchodníků v čínských přístavech.

---

⁴⁷ KERR. str. 102.

⁴⁸ V některých zdrojích také pod jménem Ogijaka (SMITS, Gregory. Redefining Royal Authority in the Kingdom of Ryukyu. In: *Harvard Journal of Asian Studies*, Vol. 60, No. 1. Harvard-Yenching Institute, 2000. str. 89).

⁴⁹ SMITS. Redefining Royal Authority in the Kingdom of Ryukyu. str. 89.

⁵⁰ KERR. str. 104.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² Památník byl postaven u příležitosti výročí 30 let jeho vlády, tedy v roce 1507.

⁵³ KERR. str. 133.

⁵⁴ SMITS. Examining the Myth of Ryukyuan Pacifism. str. 8.

⁵⁵ KERR. str. 115.

⁵⁶ SAKAMAKI. Ryukyu and Southeast Asia. str. 389.

Za vlády následujících tří panovníků⁵⁷ pomalu končil vrchol prosperity království Rjúkjú. Spotřeba majetku v Šuri a Naze začala postupně překonávat množství vlastních zásob, kterých nebylo mnoho. V jihovýchodní Asii probíhaly války, a tak se království vzdalo obchodu s většinou okolních zemí a začalo se soustředit především na Čínu a Japonsko. Po Šó Šinově synovi, jehož vláda skončila v roce 1556, nastoupil na trůn princ Šó Gen, který byl ovšem němý. A tak na jeho žádost místo něj o všem rozhodovala rada tří regentů. Po jeho smrti v roce 1571 na trůn nastoupil ještě jeho syn Šó Ei, který vládl do roku 1588. Šó Ei byl posledním vládcem nezávislého království Rjúkjú.⁵⁸

---

⁵⁷ Jedná se o období od roku 1526 do roku 1588.

⁵⁸ KERR. str. 124.

2. Invaze

„... my, obyvatelé daleké jižní země, jsme selhali a nevyhověli jsme požadavkům, čímž jsme se stali vinnými a přinesli na náš břeh problémy...“⁵⁹

Japonsko se dlouhou dobu snažilo získat od království Rjúkjú materiální náhrady za své expedice a jiné události, ovšem nebylo v silách království nashromáždit tolik zboží, aby jej mohlo Japonsku poslat. Chtělo také invazi podniknout již dříve, ale mělo v té době dost svých starostí, a tak na ni nebyl prostor. I kvůli tomu ji uskutečnilo až v roce 1609, kdy díky skvěle připravené strategii se sacumským vojskům zanedlouho podařilo království Rjúkjú získat pod svou kontrolu.

2.1 Období před invazí

Když Tojotomi Hidejoši zabil zrádce, který donutil Odu Nobunagu k sebevraždě⁶⁰, oslovil jej Kamei Korenori⁶¹, který po něm požadoval odměnu za pomoc, kterou mu poskytl. Kamei měl velký zájem o zahraniční obchod, a tak chtěl získat oblast, konkrétně Izumo, která měla velký přístav v Japonském moři. Kameiovi bylo ovšem sděleno, že provincii Izumo Hidejoši věnoval na důkaz příměří⁶² klanu Móri. Místo toho tedy Kamei navrhl právě souostroví Rjúkjú, což Hidejošiho potěšilo a Kameiovi udělil titul „Pán Rjúkjú“. V roce 1591 se Kamei s armádou čítající přibližně 35 000 mužů vydal z Nagoje na cestu převzít kontrolu nad královstvím, ovšem cestu mu zablokoval klan Šimazu, a tak byl Kamei nucen se vrátit zpět.⁶³

Hidejoši plánoval invazi do Koreje a po království Rjúkjú požadoval armádu, což království odmítlo, protože nechtělo udělat něco, co by mohlo rozlítit Čínu, mělo málo zásob a především nedisponovalo dostatkem bojeschopných mužů. Šimazu Jošihisa měl velký zájem o souostroví Amami, a proto na jeho území nechtěl vidět rjúkjúskou armádu, tudíž navrhl Hidejošimu, aby království Japonsku dodalo pouze zásoby, s čímž Hidejoši souhlasil. A tak Jošihisa informoval tehdejšího rjúkjúského krále Šó Neie⁶⁴, aby poskytl dostatek zásob pro 7000 mužů na deset měsíců, které měl doručit do února roku 1592 do

---

⁵⁹ Cit. In: KERR. str. 161.

⁶⁰ Oda byl jedním z tzv. sjednotitelů Japonska. V roce 1568 vtrhl do Kjóta, kde dosadil na trůn ašikagského šóguna Jošiakiho. V roce 1581 měl pod kontrolou rozlehlou oblast středního Honšú, ovšem na západě boje trvaly dlouho, a tak musel Oda v roce 1582 do této oblasti poslat posily. Velitel těchto posil, Akeči Micuhide, Nobunagu přepadl, čímž jej donutil k sebevraždě. V Nobunagově snaze poté pokračoval Tojotomi Hidejoši, který jej však nejdříve pomstil a Akečiho zabil (LABUS, David. *Japonsko*. Praha: Nakladatelství Libri, 2009. str. 42).

⁶¹ Kamei byl *daimjó* z hradu Šikano v provincii Inaba (stará provincie na ostrově Honšú).

⁶² Hidejoši s klanem Móri bojoval, ale aby mohl vyrazit pomstít Nobunagu, uzavřel s ním příměří.

⁶³ KERR. str. 152.

⁶⁴ Šó Nei byl na trůnu od roku 1589 do roku 1620.

přístavu v Sacumě. Tento příkaz ovšem král ignoroval a v únoru přišlo od Hidejošio varování, což nakonec království přimělo požadavkům vyhovět a požadované zásoby Japonsku poskytnout. Jenže sotva dorazily první zásoby, domáhalo se Japonsko dalších. Když království opět odmítalo zásoby poslat, vyslal Jošihisa do Šuri posly, kterým na místě bylo sděleno, že není možné po tak chudé zemi požadovat další zásoby. Hidejoši nechal celou situaci prošetřit, ovšem když se posli vrátili s výsledky šetření, Hidejoši jim nevěnoval moc pozornosti, jelikož byl příliš zaneprázdněn přípravami na invazi do Koreje.⁶⁵

Šó Nei o celé situaci informoval Čínu, ovšem pomoc od ní nemohl očekávat. Čína se touto situací vůbec nezabývala a nechala tak království, aby se s tím vypořádalo samo. Království ovšem vůbec netušilo, co má dělat, ale pak se stala událost, která tuto situaci na nějakou dobu vyřešila. V roce 1598 totiž zemřel Hidejoši, s jehož smrtí skončila snaha Japonska podmanit si Koreu, a tak alespoň na chvíli nebyly po království zásoby požadovány. Sacuma byla v tu chvíli zaneprázdněna událostmi, které v roce 1600 vyvrcholily bitvou u Sekigahary⁶⁶, díky čemuž Japonsko nemělo čas zabývat se královstvím.⁶⁷

Když bitva u Sekigahary skončila, vyslal Šimazu Tadcune⁶⁸ do Šuri posly, kteří Šó Neiovi doporučili podřídit se Japonsku a vyjádřit úctu novému šógunovi. To ovšem Šó Nei odmítl, a tak Tadcune zažádal o povolení potrestat království za jeho nezdvorné chování, čemuž 17. června 1606 Tokugawa Iejasu vyhověl a Tadcune směl vyslat svá vojska na ostrov Amami Óšima⁶⁹. Invaze byla ovšem odložena, jelikož se Japonsko obávalo reakce Číny a Koreje.⁷⁰

V roce 1607 Japonsko konečně obnovilo diplomatické vztahy s Koreou. V té době Iejasu opět nařídil Sacumě, aby vyjednal s královstvím vyslání poslů k vyjádření úcty. Vzhledem k tomu, že království na tuto situaci vůbec nereagovalo, nařídil Iejasu přípravu vojsk na invazi do království, ovšem před tím se pokusil ještě jednou s královstvím vyjednávat. V září začal klan Šimazu sjednocovat jednotky pro invazi a vyslal poslední

---

⁶⁵ KERR. str. 155.

⁶⁶ Bitva u Sekigahary proběhla 21. října 1600. Tokugawa Iejasu v této bitvě porazil své protivníky. Jeho následným jmenováním šógunem v roce 1603 založil tokugawský šógunát trvajícím až do revoluce Meidži v roce 1867 (REISCHAUER, Edwin O. a CRAIG, Albert M. *Dějiny Japonska*. Přel. D. Labus a J. Sýkora. Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 2001. str. 81.).

⁶⁷ KERR. str. 158.

⁶⁸ Mladší bratr Jošihisy, v roce 1602 se stal vůdcem klanu Šimazu.

⁶⁹ Ve stejný den bylo Tadcunemu umožněno změnit si jméno na Iehisa, a tak je od té doby znám jako Macudaira Iehisa, přičemž Macudaira byla rodinná větev rodu Tokugawa (AKAMINE. str. 62).

⁷⁰ AKAMINE. str. 62.

posly do království. Tito poslové pak království sdělili, že má buď zaplatit výdaje, které Japonsko vynaložilo na invazi Koreje, nebo se vzdát souostroví Amami.⁷¹

2.2 Průběh invaze

Království Rjúkjú nehodlalo zaplatit výdaje japonské invaze, a tak šógun 27. října 1608 nařídil Iehisovi, aby království potrestal. A tak 8. dubna 1609 ze Sacumy pod vedením Kabajamy Hisataky⁷² vyrazila armáda směrem k souostroví Amami, kam dorazila za dva dny. Japonsko na souostroví čelilo velice malému odporu a po devíti dnech jej plně obsadilo. Získat toto souostroví bylo nutné i pro případ, že by invaze na hlavní ostrov nebyla úspěšná a armáda by byla nucena se stáhnout.⁷³

Po získání souostroví Amami vyrazila armáda zaměřila k ostrovu Tokunošima, kde se dočkala většího odporu. Dne 24. dubna se jednotky vylodily v Šutoku, odkud postupovaly do Kamecu⁷⁴. Při prohledávání ostrova narazily na skupinu rjúkjúských bojovníků, kteří se ostrov snažili bránit. Tito bojovníci sice dlouho vzdorovali, ale japonská armáda je i za pomoci střelných zbraní nakonec přemohla. Z Tokunošimy armáda postupovala k ostrovu Okinoerabudžima, ovšem kvůli nepříznivým podmínkám se nemohla vylodit. V tu dobu ovšem vůdce ostrova vyslal na loď posla s nabídkou kapitulace, kterou Hisataka přijal a ostrov tak byl zabrán. Hisatakova armáda se na Okinoerabudžimě vylodila a začala se připravovat na útok na Okinawu.⁷⁵

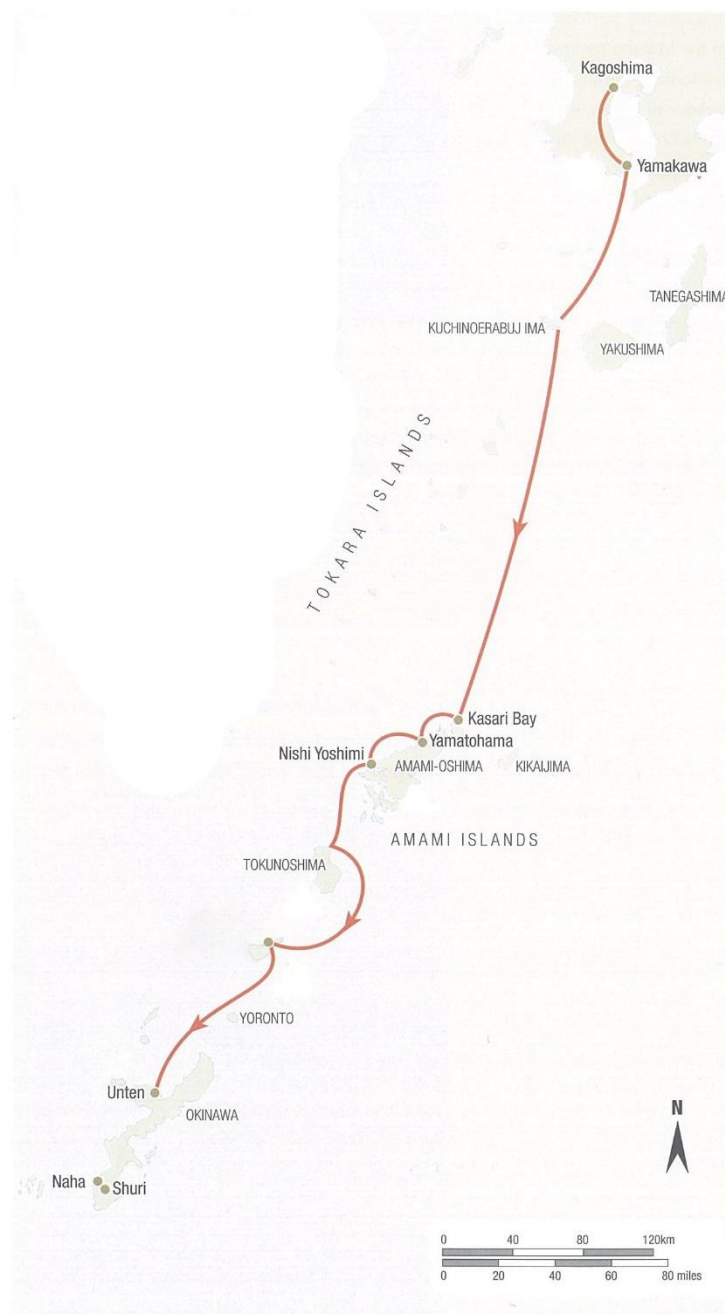
⁷¹ AKAMINE. str. 63.

⁷² O jeho rodu ani o něm samotném není mnoho informací. Jeden z jeho vzdálených potomků, Kabajama Sukenori, se v roce 1895 stal prvním japonským guvernérem Taiwanu.

⁷³ TURNBULL, Stephen. *The Samurai Capture a King: Okinawa 1609*. Oxford: Osprey Publishing, 2009. str. 30.

⁷⁴ Šutoku a Kamecu jsou města nacházející se na severu ostrova Tokunošima.

⁷⁵ TURNBULL, Stephen. *The Samurai Capture a King: Okinawa 1609*. str. 31–32.

Obrázek 1: Postup sacumské armády (TURNBULL. str. 31)

Hisatakovo vojsko od Okinawy dělil jen ostrov Jorontó, tomu se ovšem Hisataka vyhnul a 29. dubna se vylodil na Kóridžimě⁷⁶. Přestože očekával útok ze strany obyvatel Kóridžimy, vylodění proběhlo bez problémů, jelikož ve vesnicích v okolí nikdo nezůstal, a tak neměl kdo klást odpor. Další den japonská armáda podnikla útokna nakidžinský hrad⁷⁷ nacházející se na severu Okinawy, který taktéž snadno dobyla. Kóridžima se stala

⁷⁶ Jedná se o malý ostrov nacházející se u Okinawy poblíž nakidžinského hradu.

⁷⁷ Jistý mnich se sice pokusil s Hisatakou vyjednat kapitulaci hradu, ovšem Hisataka o kapitulaci nechtěl vůbec slyšet a vydal se získat jej silou. (TURNBULL. str. 36).

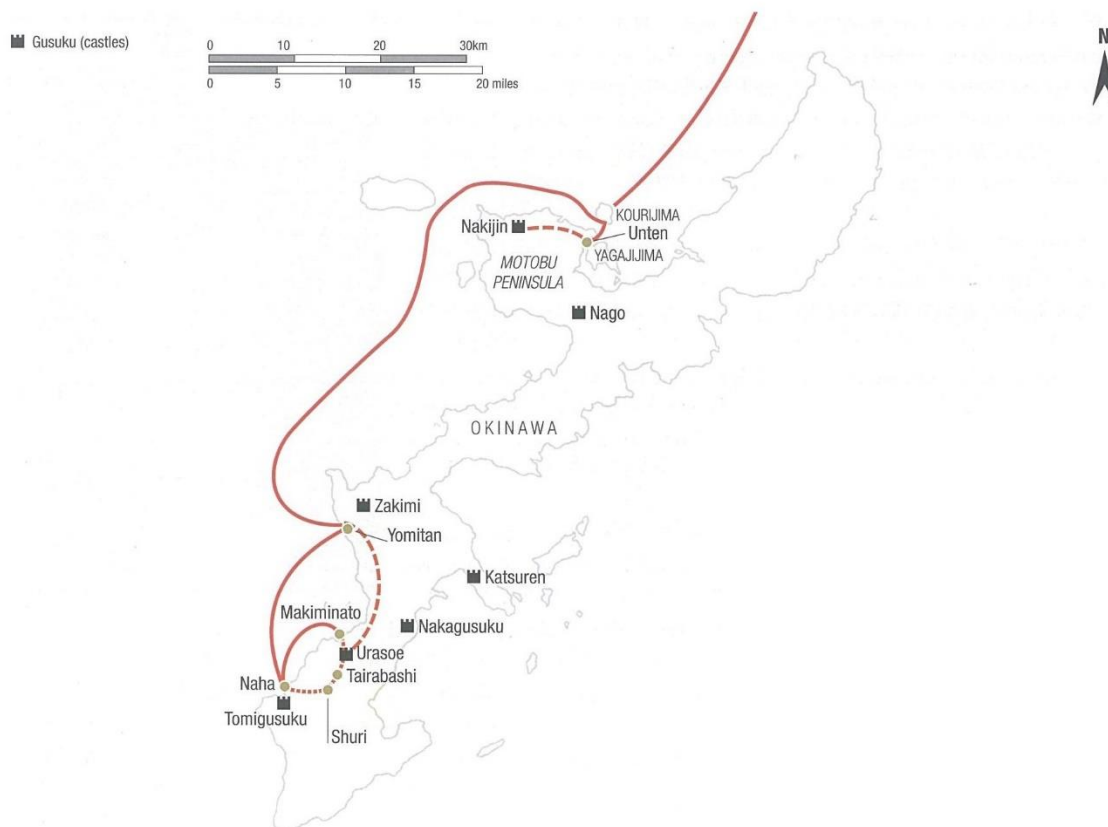
velitelstvím Hisatakovy armády, která se podél pobřeží vydala na cestu dobýt hlavní město. Další zastávkou se stal přístav Owan⁷⁸, který opět velmi rychle padl. Zde se armáda rozdělila na dvě poloviny, z nichž jedna šla po souši dobýt hrad Šuri a druhá směřovala po moři do Nahy. Jednotky putující po pevnině byly velmi úspěšné. Nejprve velice rychle dobyly Urasoe a postupovaly dále k Šuri. To jednotky na moři měly velké potíže. Hisatakův útok na přístav v Naze byl velkým nezdarem. Když se do něj pokusil vplout, více než 3000 obránců a početné dělostřelectvo způsobilo Hisatakovi značné škody, kvůli kterým byl nucen se stáhnout.⁷⁹ To obránci přístavu považovali za velké vítězství, které ovšem netrvalo dlouho. Jednotky postupující po pevnině již totiž začaly dobývat hrad Šuri. Když se to velitelé bránících jednotek dozvěděli, stáhli své jednotky a vydali se Šuri bránit. Když ovšem dorazili k hradu, bylo již pozdě. Jednotky bránící Šuri sice bojovaly ze všech sil, ovšem proti početným a dobře cvičeným sacumským vojskům neměly šanci. Šó Nei po celou dobu invaze zůstal uvnitř hradu, když ale vojska do hradu vtrhla, rozhodl se vzdát, aby zabránil dalšímu krveprolití. Poté se jednotky ze Šuri vydaly získat poslední místo vzdoru, Nahu, což pro ně bylo již velice snadné, a tak invaze dospěla ke svému konci.⁸⁰

---

⁷⁸ TURNBULL (str. 37) uvádí, že není jisté, kde přesně se tento přístav nacházel. Owan ovšem znamená „velký záliv“, a tak se domnívá, že se jedná o přístav Jomitan, který se nachází ve střední části Okinawy.

⁷⁹ SMITS. Examining the Myth of Ryukyuan Pacifism. str. 12.

⁸⁰ TURNBULL. str. 32–48.

Obrázek 2: Postup sacumské armády na Okinawě (TURNBULL. str. 38)

2.3 Události po invazi

Po získání Nahy začaly 6. května 1609 sacumské jednotky vyklízet Šuri a Šó Nei byl společně se svým synem vyveden z hradu jako rukojmí. Po získání Okinawy již zbývalo získat pouze ostrovy Kumedžima a Mijakodžima. Hisataka již nechtěl další zbytečné krveprolití, a tak vyslal Šó Neiovy *sanšikan*⁸¹ jakožto posly, aby obyvatelům těchto ostrovů sdělili, co se stalo a požadovali jejich kapitulaci. Tento plán Hisatakovi vyšel, díky čemuž se 6. června tyto ostrovy podvolily nadvládě Sacumy. Hisataka ještě nařídil svým dvěma podřízeným, kterými byli Honda Čikamasa a Kamaike Jošiemon, aby s menší jednotkou zůstali v Naze jakožto okupační rada. Zbytek armády se pak vydal zpět na cestu do Sacumy. I přes menší bouři, která ji na cestě potkala, se 28. května armáda úspěšně navrátila do Kagošimy.⁸²

⁸¹ *Sanšikan* byli královi tři nejbližší poradci. Byli jimi Teidó Džana, Rjóhó Nago a Urasoe Čóši (TURNBULL. str. 45).

⁸² AKAMINE. *The Ryukyu Kingdom...* str. 63.

V srpnu následujícího roku navštívil Šó Nei Tokugawu Iejasua na hradě v Sunpu⁸³, kde mu předal dary. Poté se vydal na cestu do Eda, kde byl přijat druhým⁸⁴ tokugawským šógunem, Hidetadou.⁸⁵ Ten Šó Neiovi sdělil, že vládce království nehodlá měnit, protože současní králové vládli po řadu generací, takže je ponechají vládnout dále. Také od království očekával, že bude sloužit jakožto prostředník ve vyjednávání míru s Čínou, což byl také jeden z důvodů invaze.⁸⁶ Když se poté Šó Nei vracel zpět do Kagošimy, předali sacumští úředníci královi kapitulační dokumenty. Ty obsahovaly dvě přísahy, z nichž jednu podepsal sám král a tu druhou jeho *sanshikan*, a také seznam patnácti nařízeních. Tyto přísahy zmiňovaly, že království bylo již od počátků věků na Sacumě závislé, ale že v poslední době jí již nebylo dostatečně vděčné, tudíž bylo potřeba použití síly. Podepsáním této přísahy se tak navždy zavázalo být věrné Sacumě. Když tuto přísahu podepsal král, očekávalo se, že ji ihned podepíše i jeho tři poradci. Jediný, kdo vzdoroval, byl Teidó, který byl vůdcem pro-čínské komunity na Okinawě, která nechtěla mít s Japonskem nic společného.⁸⁷ Jelikož stále nechtěl přísahu podepsat, byl poslán do vězení, kde napsal dopis adresovaný čínskému dvoru, který ovšem úředníci zadrželi. Když neustále odmítal přísahu podepsat, byl jakožto zrádce popraven.⁸⁸

Zatímco byl Šó Nei a jeho nejbližší úředníci drženi v zajetí, správa království byla svěřena Hondovi Čikamasovi. Na ostrovy také přicestovalo 168 úředníků, kteří měli za úkol zmapovat administraci a prozkoumat ekonomický potenciál království. Bylo určeno, kolik musí království Sacumě platit a ostrovy ležící mezi Okinawou a Kjúšú byly přiděleny pod správu Sacumy.⁸⁹

Ihned po invazi začali obyvatelé království Rjúkjú hledat viníka. Nejčastěji bylo zmiňováno jméno bývalého krále Šó Šina, který zkonfiskoval všechny zbraně v království. Když pak sacumská vojska dorazila, neměli se obyvatelé ostrovů čím bránit, a tak museli použít cokoliv, co jim přišlo pod ruku. Farmáři tak například šli do boje proti skvěle vyzbrojeným vojákům se sekerami nebo lopatami.⁹⁰

Jako další viník byl zmiňován Teidó. I když byl uznáván jako statečný válečník, který se do poslední chvíle snažil království bránit, obyvatelé království po invazi věřili,

---

⁸³ Dnešní Šizuoka.

⁸⁴ Iejasu dva roky po svém jmenování z pozice šóguna odstoupil.

⁸⁵ SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 16.

⁸⁶ AKAMINE Mamoru. str. 64.

⁸⁷ KERR. str. 165.

⁸⁸ SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 17.

⁸⁹ KERR. str. 159.

⁹⁰ TURNBULL. str. 57.

že za ni může on. Teidó žil dlouhou dobu v Číně, kvůli čemuž podle obyvatel království nedokázal pochopit japonské způsoby. Také to, že nepodepsal přísahu, prý mělo velký vliv na následky invaze. Obyvatelé království totiž věřili, že kdyby přísahu podepsal, mohlo se království těšit z mnoha výhod sacumské vlády, ovšem tím, že ji nepodepsal, nečekalo království nic dobrého.⁹¹ Jako hlavní viník se ovšem cítil tehdejší král Šó Nei, který chtěl být po své smrti v roce 1620 pohřben v ústraní.

Šó Nei se na Okinawu vrátil v září roku 1611. Poté odeslal písemný slib věrnosti Sacumě, který posléze po nástupu na trůn skládal každý nový král.⁹² Okinawa, na kterou se Šó Nei vrátil, již nikdy nepoznala nezávislost a prosperitu.

---

⁹¹ TURNBULL. str. 56.

⁹² AKAMINE. str. 64.

3. Dopad invaze

„Souostroví Rjúkjú je již od dávných dob závislé na Sacumě; a my jsme po věky dodržovali zvyk vysílat ve stanovenou dobu lodě nesoucí produkty těchto ostrovů, a také jsme vždy vysílali posly, kteří nesli blahopřání novému princí Sacumy...“⁹³

Těmito slovy začíná přísaha, kterou po invazi museli král Šó Nei a jeho *sanšikan* podepsat. Po invazi se život v království Rjúkjú změnil. Jelikož se po Číně se stalo království Rjúkjú také vazalem Japonska, nebylo schopno najít vlastní styl života a ztratilo svou nezávislost. Muselo se řídit mnohými nařízeními, které jim Japonsko předložilo. Japonsko nastalé situace začalo ve velkém využívat ve svůj prospěch.

3.1 Následky invaze pro království Rjúkjú

Invaze kompletně změnila každodenní život obyvatel království. Nejtvrdší zásah jim udělal seznam patnácti nařízení, který pro ně Sacuma zhotovila a který museli král a jeho *sanšikan* podepsat. Tento tzv. Seznam patnácti nařízení (*okite džúgo kadžó*) obsahoval následující body:

1. Z Číny nesmí být dovezeno jiné zboží než to, které žádá Sacuma.
2. Žádné dary nesmí být předány členovi ať už jakkoliv významné rodiny pouze z důvodu odlišného původu, ale pouze těm, kteří jsou schopni veřejné služby.
3. Ženě náčelníka nebudou dávány žádné odměny úřadu vlády.
4. Je zakázáno vlastnit sluhy.
5. Počet postavených chrámů a svatyní nesmí být příliš velký.
6. Žádný obchodník nemá dovoleno účastnit se zahraničního obchodu z nebo do Rjúkjú bez svolení Sacumy.
7. Žádný obyvatel Rjúkjú nesmí být poslán na pevninu jako otrok.
8. Všechny daně a jiné dávky budou vybírány v souladu s pravidly a předpisy stanovenými pověřeným úřadem z pevniny.
9. Náčelník má zakázáno svěřit řízení veřejných záležitostí na ostrovech někomu jinému než *sanšikan*.
10. Žádná osoba nesmí být donucena k nákupu či prodeji zboží proti své vůli.
11. Hádky a osobní potyčky jsou zakázány.
12. Je nutné podávat zprávy úřadu v Kagošimě v případě, že úředník, který od zemědělců a obchodníků vybírá daně, překročí své pravomoci.

---

⁹³ Cit. In: SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 16.

13. Žádná loď nesmí z Rjúkjú vyplout do cizí země.
14. Je zakázáno použít jinou míru hodnoty než oficiální vládní míru známou jako *koban*⁹⁴.
15. Je zakázán hazard a jakékoliv jiné zlozvyky podobného typu.⁹⁵

Z těchto nařízení měl největší dopad na život v království zákaz mezinárodního obchodu. Do rjúkjúských přístavů nesměly připlout žádné lodě s výjimkou nizozemských a čínských. Obyvatelům království Rjúkjú také bylo přísně zakázáno ostrovy opouštět. Zákaz obchodu tak království výrazně poznamenal. Do invaze totiž ekonomika království rostla právě především díky mezinárodnímu obchodu, takže když se po invazi muselo království začít soustřeďovat na vlastní zemědělství, znamenalo to velké problémy.

I přes různé zákazy, které většinou pro království znamenaly určitou ztrátu, je z nařízení také patrné, že díky zakazu hazardu či potyček se Japonsko snažilo, aby na ostrovech nevznikaly nějaké rozbroje. Navíc obyvatelé království nesměli vlastnit sluhy, či samotní obyvatelé nesměli být posíláni do Japonska jako otroci, tudíž lze říci, že na ostrovech byly udrženy základy lidských práv, takže obyvatelé byli více méně svobodní. Také se snažilo nějak více nezasahovat do samotného chodu království a základní vládní úkony přenechal na vedení království, které nyní bylo více než v rukou krále v rukou jeho *sanšikan*. Ti pak Sacumě podávali o dění v království informace, aby věděla, co se v něm děje. Sama Sacuma pak zasahovala pouze v případě větších problémů, které vedení království nebylo schopno vyřešit. Není ovšem zřejmé, jestli království všechna tato nařízení skutečně dodržovalo. Například Smits⁹⁶ totiž zmiňuje, že některá nařízení totiž nabyla platnosti až v 18. století, či vůbec.

Z japonské strany vzešel požadavek na častější vysílání poselstev do Číny, přičemž lodě s sebou vozily i japonské zboží. To se ovšem Číně nelíbilo, navíc měla o japonské invazi informace, a tak nařídila snížení frekvence vysílání poselstev, a to na jednu za 10 let, přičemž jakožto oficiální důvod byl uveden „čas na vzpamatování se z nedávných událostí“.⁹⁷ Díky tomuto také začala být Čína více ostražitá, i přesto ale ponechala království statut vazala. Ihned po invazi také nechala Sacuma udělat průzkum rjúkjúských ostrovů, což mělo za následek zmenšení rozlohy království Rjúkjú, neboť ostrovy Jorontó, Kikaidžima, Amami Óšima a Okinoerabudžima se staly součástí

---

⁹⁴ *Koban* byla zlatá oválná mince a základní peněžní jednotka Japonska.

⁹⁵ Cit. In: KERR. str. 162–163.

⁹⁶ SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 18.

⁹⁷ Cit. In: SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 23.

sacumského knížectví. To mělo za následek, že se Okinawa začala více soustřeďovat na své zbývající ostrovy, díky čemuž si s nimi vybudovala silnější pouto.

Království Rjúkjú bylo velice ovlivňováno jak Japonskem, tak Čínou. Čím dál více byl každodenní život obyvatel ovlivňován Japonskem, ovšem i nadále byly silné také vlivy čínské. Tohoto vlivu se Japonsko obávalo, a tak následník trůnu a několik nejvyšších úředníků muselo vždy na nějaký čas Šuri opustit a usadit se v Kagošimě.⁹⁸

Jelikož se po invazi stalo království Rjúkjú vazalem Japonska, muselo i jemu vzdávat hold, a to konkrétně každý rok. Množství darů, které mělo království dovážet, bylo obrovské. Japonsko požadovalo každý rok 3000 rolí tkaniny z banánového vlákna, 3000 rolí tkaniny ramie, 10 000 rolí lněné tkaniny, 650 kg ramie, 12 kg vlny, 100 rolí provazu trachykarpu⁹⁹, 100 rolí černého pleteného lana, 3800 tkaných rohoží a 200 býčích kůží. Pro království nebylo možné dodávat každý rok takové množství zboží, a tak se stávalo, že požadované množství jednoduše nebylo dodáváno. Po roce 1613 tak bylo umožněno platit stříbrem a později mohlo království dodávat také rýži.¹⁰⁰

Velký zásah do ekonomiky způsobovaly také čínské výpravy na Okinawu, které Čína podnikala při příležitosti nástupu nového krále království Rjúkjú na trůn. Království muselo tyto lodi doprovázet po celou cestu. Kromě oficiálních čínských úředníků cestovali do království také obchodníci, kteří se většinou zdrželi delší dobu a navíc jich bylo hodně¹⁰¹, tudíž bylo potřeba tyto čínské obyvatele někde ubytovat. Navíc se lodě většinou do Číny nevrátily, dokud obchodníci neprodali veškeré zboží, které s sebou vezli, přičemž cena tohoto zboží byla velmi vysoká, takže i když mohlo z těchto cest království vždy něco vytěžit, většinou pro něj byly kvůli tomuto obchodování ztrátové.¹⁰²

Z důvodu japonských obav z čínské reakce bylo obyvatelům království Rjúkjú nařízeno se před Čínou za žádnou cenu o invazi nezmiňovat. V království tak bylo zakázáno vše, co by mělo něco společného s Japonskem. Obyvatelé nesměli nosit japonské oděvy či účesy, nesměli používat japonský jazyk a bylo zakázáno japonské umění. Rjúkjúští obchodníci cestující do Číny obdrželi manuál, ve kterém bylo napsáno, jak mají o Japonsku a současném stavu království v Číně hovořit. Vždy, když čínští obchodníci dorazili na Okinawu, museli všichni japonští obyvatelé opustit Nahu a okolí,

---

⁹⁸ KERR, str. 167.

⁹⁹ Jedná se o asijské palmy.

¹⁰⁰ AKAMINE, str. 68.

¹⁰¹ Tyto cesty většinou čítaly 900 čínských obyvatel, nejdelší z nich trvala 252 dní.

¹⁰² SAKAI, Robert. The Satsuma-Ryukyu Trade and the Tokugawa Seclusion Policy. In: *The Journal of Asian Studies*, Vol. 23, No. 3, 1964. str. 394.

aby Čína nepojala podezření. Zda všechna tato opatření fungovala, ovšem není zřejmé, jelikož Kerr¹⁰³ zmiňuje, že i evropští obchodníci, kteří zamířili do Číny či do Nagasaki poznali, jak se vztahy mezi Japonskem, Čínou a Rjúkjú měly.

Definitivní konec takového Rjúkjú, které existovalo před invazí, nastal v roce 1621, kdy po smrti Šó Neie nastoupil na trůn nový král Šó Hó. Ten musel nejdříve čekat na uznání nástupnictví Sacumou, po čemž následovala korunovace. Až po korunovaci mohla být vyslána mise do Pekingu, do které Sacuma velmi investovala. Králové, kteří nastoupili po Šó Neiovi, již fakticky králové nebyli, ale stali se pouhými obřadními náčelníky.¹⁰⁴ Další zlomový okamžik přišel v roce 1634, kdy se celé království Rjúkjú oficiálně stalo součástí sacumského knížectví. Rod Šó byl zbaven titulu krále a byl mu přidělen titul guvernéra provincie.

Následky invaze království Rjúkjú v podstatě pociťovalo až do roku 1879, ve kterém došlo k události, která změnila jeho historii.

3.2 Dopady pro Japonsko

Díky vztahům, které Japonsko s královstvím Rjúkjú po dlouhá staletí udržovalo, přesně vědělo, proč invazi podniká. Je tedy zřejmé, že ji podniklo především za účelem získání bohatství a prestiže, ale také k zajištění obchodu s Čínou. Japonsko totiž nemohlo s Čínou přímo obchodovat¹⁰⁵, a tak bylo království Rjúkjú ve velkém využíváno jakožto prostředník v obchodu mezi těmito dvěma zeměmi. Dávalo proto království stříbro, za které poté rjúkjúští obchodníci v Číně nakupovali zboží, které po návratu předali Sacumě. I to ovšem mělo své nevýhody, jelikož si obyvatelé Rjúkjú často nechávali stříbro pro sebe a v Číně nakoupili zboží, které mělo velmi špatnou kvalitu, takže bylo téměř bezcenné.¹⁰⁶ Často se také stávalo, že rjúkjúské lodě vyslané do Číny byly přepadeny piráty, a tak bylo veškeré zboží ztraceno.

Jak již bylo zmíněno výše, Čína si byla vědoma japonské invaze, kvůli čemuž redukovala frekvenci rjúkjúských poselstev do Číny. Japonsko pak sice tlačilo na království, aby obnovilo původní frekvenci poselstev, ale docílilo pouze toho, že jejich frekvence byla v roce 1622 zvýšena na jednu za 5 let. Do původního stavu se jim frekvenci vysílání podařilo vrátit až v roce 1634.¹⁰⁷

---

¹⁰³ KERR. str. 166.

¹⁰⁴ Tamtéž. str. 185.

¹⁰⁵ Tento zákaz platil jak z čínské, tak i z japonské strany. Z čínské strany to bylo z důvodu nařízení, kvůli kterému měli Číňané zakázáno obchodovat s Japonci, a z japonské strany kvůli její politice izolace (SAKAI. str. 392).

¹⁰⁶ SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 23.

¹⁰⁷ SAKAI. str. 393.

Japonsko také začalo výrazněji profitovat z mezinárodního obchodu. Všechny obchodní lodě, které původně směřovaly na Okinawu, po invazi musely připlout do přístavu v Nagasaki. I nizozemské a čínské lodě, které na Okinawu mohly, musely projít přísnou kontrolou Sacumy.¹⁰⁸ Dá se tak předpokládat, že zboží, které Sacuma z těchto lodí získávala, poté po celém Japonsku prodávala, čímž si přišla na velký zisk.

---

¹⁰⁸ KERR. str. 166.

Závěr

Historie království Rjúkjú by se dala rozdělit na dvě velká období, a to před a po invazi ze strany Japonska. „Staré Rjúkjú“, tedy to před invazí, se začalo vyvíjet ve 12. století. Dokázalo navázat vztahy se všemi okolními zeměmi a mělo velmi úspěšný mezinárodní obchod, na kterém stála jeho ekonomika. I tak se ale občas vyskytly nějaké problémy, především živelné pohromy či hladomor, se kterými se ovšem království dokázalo úspěšně vypořádat. Do konce 16. století se na trůnu vystříдалo mnoho králů, přičemž ne všichni se zasloužili o rozkvět království. Někteří totiž neučinili vůbec nic významného, nebo dokonce království přitížili, jako například Šó Toku, který podnikl zbytečné válečné výpravy, což mělo za následek vzpouru a konec první královské dynastie. Je třeba také zmínit krále Šó Šina, za jehož vlády podnikla sacumská vojska invazi do království. Naopak nejdůležitějšími vládci v historii království byli Satto, Šó Haši a Šó Šin. Satto navázal vztahy s Čínou, Šó Haši sjednotil Okinawu a Šó Šin se zasloužil o rozvoj ekonomiky království. Vztahy s Čínou hrály důležitou roli ve vývoji království, a i přes to, že bylo jejím vazalem, nebylo jí příliš omezováno a mělo relativní svobodu. Vše se ovšem změnilo japonskou invazí.

Sacumská vojska invazi uskutečnila v roce 1609, čímž začalo období „Nového Rjúkjú“, které již tak svobodné nebylo. Japonsko po invazi pro království zhotovilo seznam nařízení, které jej velice omezovalo. Jeden z bodů obyvatelům zakazoval opouštět ostrovy, což souviselo s dalším bodem, který měl pro království dopad mnohem horší. Ten totiž zakazoval mezinárodní obchod, což bylo pro království naprosto fatální, jelikož se království vyvíjelo především díky němu. Kvůli invazi se navíc království stalo japonským vazalem, a tak bylo v té době vazalem dvou států, tudíž nebylo schopno najít vlastní identitu. Již tak zdecimovanou ekonomiku království navíc začalo zatěžovat také zboží požadované Japonskem, které království muselo každý rok Japonsku posílat. Království navíc nebylo schopno tyto požadavky dodržet, takže namísto některého zboží posílalo stříbro či rýži. Muselo samozřejmě před Čínou dělat, že se nic nestalo a Japonsko je nenapadlo, tudíž obyvatelé království dostali manuál, jak se chovat a co smí nosit. I přes všechna nařízení a zákazy ovšem byly zachovány základy lidských práv a obyvatelé království se nesměli stát sluhy či otroky. Definitivní tečku za „Starým Rjúkjú“ učinil rok 1634, kdy bylo království připojeno k Sacumě, čímž spadalo pod jeho přímou správu.

Japonsko z této invaze naopak těžilo. Díky převzetí mezinárodního obchodu získávalo produkty z celé východní Asie. Poselstvy z království pak získávalo další

produkty. Království také využívalo k obchodu s Čínou, takže i přes to, že Japonsko s Čínou nesmělo obchodovat, získávalo díky království cenné čínské zboží. Tady však občas nastávaly problémy. Číňané totiž ne vždy prodali zboží požadované kvality, a peníze, které Japonsko na nákup zboží v Číně poskytovalo, někdy končilo v kapsách obyvatel království. Někdy se také stalo, že lodě mířící do Číny byly přepadeny piráty, takže bylo veškeré zboží ztraceno. I přes tyto okolnosti ale Japonsko na invazi dokázalo velice získat. Muselo si ovšem dávat pozor na to, aby se Čína nic nedozvěděla, proto musela podniknout mnoho opatření.

Pod dohledem Číny a Japonska vydrželo království Rjúkjú až do roku 1879, kdy připojením k Japonsku zaniklo.

Resumé

The Ryukyu Kingdom was very prosperous mainly thanks to the foreign trade until the year 1609, which completely changed the Kingdom's history. After the Satsuma's invasion the Kingdom became a vassal state of Japan. The biggest impact on the Kingdom was the ban of the foreign trade, which ruined the Kingdom's economics. The prosperity gained before the year 1609 was lost and the state of the Ryukyu Kingdom remained unchanged until the year 1879, which changed the Kingdom's history again.

Seznam použité literatury

- AKAMINE Mamoru. *The Ryukyu Kingdom: Cornerstone of East Asia*. Honolulu, University of Hawai'i Press, 2016. ISBN 0824855175.
- KERR, George. *Okinawa: The History of and Island People*. Boston: Tuttle Publishing, 2018. ISBN 4805314796.
- LABUS, David. *Japonsko*. Praha: Nakladatelství Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-426-5.
- MATSUDA Mitsugu. The Ryukyuan Government Scholarship Students to China 1392–1868. In: *Monumenta Nipponica*, Vol. 21, No. 3/4. Sophia University, 1966 [cit. 22. 10. 2018]. str. 273–304. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2383374>.
- NELSON, Thomas. Japan in the Life of Early Ryukyu. In: *The Journal of Japanese Studies*, Vol. 32, No. 2. The Society for Japanese Studies, 2006 [cit. 24. 9. 2018]. str. 367–392. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25064649>.
- REISCHAUER, Edwin O. a Albert M. CRAIG. *Dějiny Japonska*. Přel. D. Labus a J. Sýkora. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2000. Dějiny států. ISBN 80-7106-391-6.
- SAKAI, Robert. The Satsuma-Ryukyu Trade and the Tokugawa Seclusion Policy. In: *The Journal of Asian Studies*, Vol. 23, No. 3, 1964 [cit. 20. 3. 2019]. str. 391–403. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2050758>.
- SAKAMAKI Shunzo. Ryukyu and Southeast Asia. In: *The Journal of Asian Studies*, Vol. 23, No. 3, 1964 [cit. 19. 10. 2018]. str. 383–389. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2050757>.
- SAKAMAKI Shunzo. The Heike: from Defeat at Dannoura to a Golden Age in Ryukyu? In: *The Journal of Asia Studies*, Vol. 27, No. 1. Association for Asian Studies, 1967 [cit. 22. 1. 2019]. str. 115–122. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2051680>.
- SAKIHARA Mitsugu. History and Okinawans. In: *Voices from Okinawa: Featuring Three Plays by Jon Shirota*, Vol. 21, No. 1. University of Hawai'i Press, 2009 [cit. 25. 9. 2018]. str. 134–139. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/25475063>.
- SMITS, Gregory. Examining the Myth of Ryukyuan Pacifism. In: *The Asia-Pacific Journal*, Vol. 8, No. 3, 2010 [cit. 18. 3. 2019]. str. 2–21. Dostupné z: <https://apjif.org/-Gregory-Smits/3409/article.pdf>

SMITS, Gregory. Redefining Royal Authority in the Kingdom of Ryukyu. In: *Harvard Journal of Asian Studies*, Vol. 60, No. 1. Harvard-Yenching Institute, 2000 [cit. 18. 10. 2018]. str. 89–123. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/2652701>.

SMITS, Gregory. *Visions of Ryukyu: Identity and Ideology in Early-Modern Thought and Politics*. Honolulu: University of Hawai'i Press, 2017. ISBN 0824873793.

TURNBULL, Stephen. *The Samurai Capture a King: Okinawa 1609*. New York: Bloomsbury Publishing PLC, 2009. ISBN 1846034426.

Přílohy

Seznam rjúkjúských králů do období krátce po invazi

Roky označují období vlády

1. Šunten	1187–1237
2. Šunba Džunki	1238–1248
3. Gihon	1249–1259
4. Eiso	1260–1299
5. Taisei	1300–1308
6. Eidži	1309–1313
7. Tamagusuku	1314–1336
8. Seii	1337–1354
9. Satto	1355–1395
10. Bunei	1396–1407
11. Šó Šišó	1407–1421
12. Šó Haši	1422–1439
13. Šó Čú	1440–1442
14. Šó Širacu	1443–1449
15. Šó Kinpuku	1450–1453
16. Šó Taikjú	1454–1460
17. Šó Toku	1461–1469
18. Šó En	1470–1479
19. Šó Seni	1477
20. Šó Šin	1477–1526
21. Šó Sei	1527–1555
22. Šó Gen	1556–1572
23. Šó Ei	1573–1588
24. Šó Nei	1589–1620
25. Šó Hó	1621–1640

Nejdůležitější události

607 a 616 V Číně a Japonsku se vyskytují první zmínky o ostrovech.

1187 Šunten zakládá první historicky doloženou královskou dynastii.

- 1314 Na trůn se dostává Tamagusuku a Okinawa se rozděluje na tři království.
- 1372 Čúzan navazuje vztahy s Čínou.
- 1389 První pokusy o navázání vztahů s Koreou.
- 1407 V čele Čúzanu se objevuje Šó Haši.
- 1429 Šó Haši sjednocuje Čúzan.
- 1469 Kanemaru si přivlastňuje práva na trůn a zakládá druhou královskou dynastii.
- 1477 Vlády se ujímá Šó Šin a začínají „významné dny Čúzanu“.
27. října 1608 Šógun nařizuje invazi království.
8. dubna 1609 Sacumské jednotky vyrazily ze Sacumy, začátek invaze.
4. května 1609 Šó Nei opouští hrad Šuri, invaze končí.
16. května 1609 Šó Nei společně s několika úředníky míří do Sacumy.
- Září 1611 Šó Nei podepisuje kapitulační dokumenty společně s přísahou a navrací se na Okinawu.

Obrázek 3: Království Rjúkjú (SMITS. *Visions of Ryukyu...* str. 4)